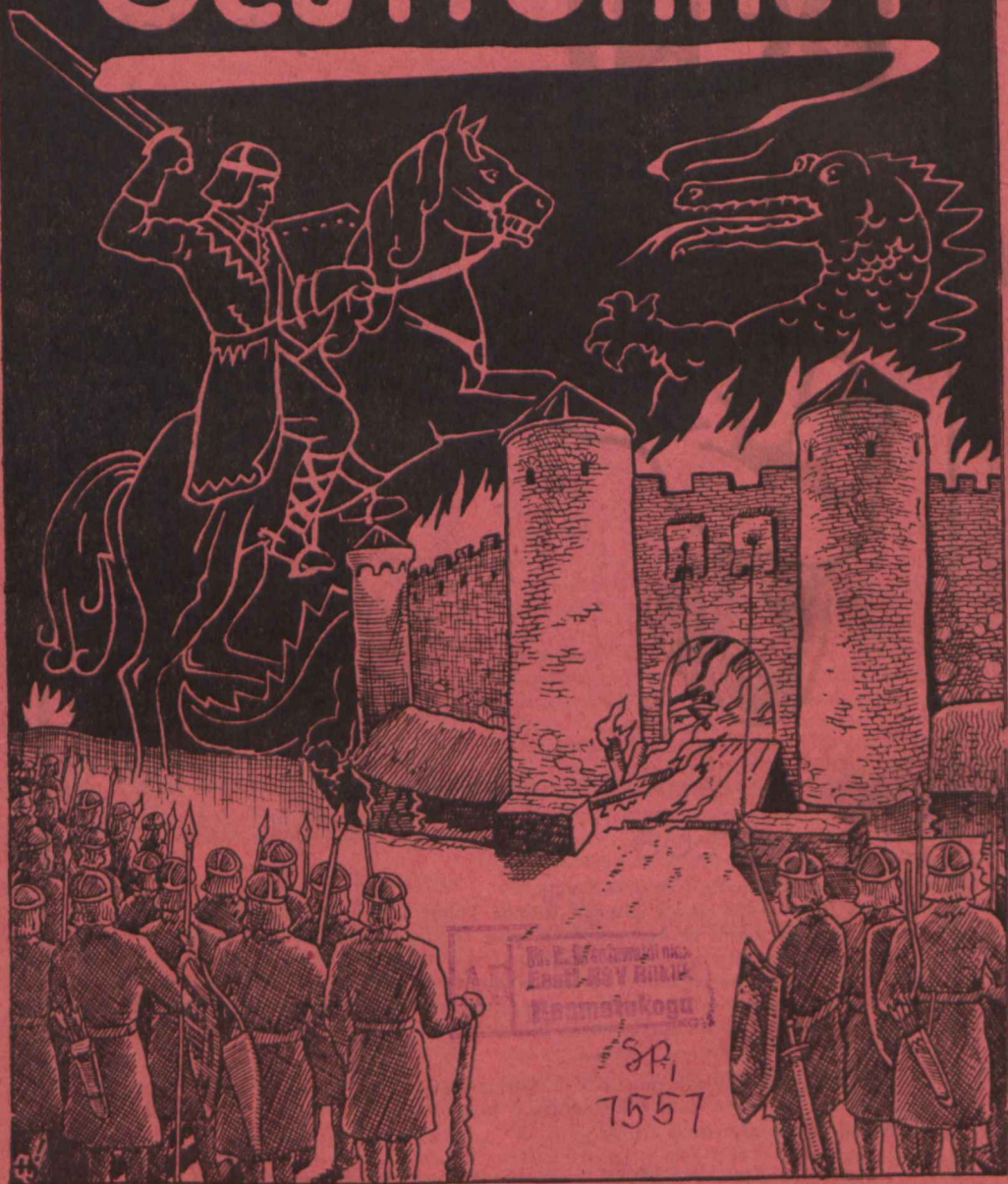

EESTI SKAUT

PEA!

Noortele ja noorte juhtidele!

Üldtarvilikud käsiraamatud on
skautmaster H. Michelson'i
väljaanded:

1) SKAUTLIKUL TEEL

Käsiraamat poistele, noorte juhtijatele
ja noorte sõpradele. 217 + 16 lk., üle
200 joonise. Hind 1 kr. 50 s., kalin-
gurkõit, kuldpealetr. 2 kr.

„Raamatu ülesandeks on noor-
tele tegevusvõimaluste ja materjali
kättejhatamine praktiliseks isetege-
vuseks, ühtlasi aga ka skautliku kas-
vatussüsteemi ülevaatlik käsitlemine.“

Hasomini poolt soo-
vitatud esijärjekorras
(HSM Teat. nr. 2-1935).

2) EESTI SKAUDI KÄ- SIRAAMAT

Muudetud ja täiendatud trükk. Hind
— 50 senti.

„See, nii sisult kui väljumelt nä-
gus raamatuke pakub tarviliku mater-
jali eeskätt uustulnukaile skautide pe-
res, tuues ühtlasi ergutuseks edasi-

jõudnuile noortele ja juhtidele uudispalasid praktiliste ülesannete alalt.

3) SKAUTLUS

Juhiseid noorte juhtidele 1 vihk.

(Järgnevad 3 vihku ilmuvad lähema kolme kuu kestel, koguhind — 75 senti;
üksikud vihud müügile ei ilmu, ette tellitavad ainult autori kaudu).

„See 64 leheküljeline väljaanne viib iga Eesti noorte juhi noori kõik-
võimsalt paeluva skautliku kasvatusmeetodi sisulistesse üksikasjadesse, kätte-
juhatades selle kasvatusviisi rakendamise võtmed, kohandatult eestlase ise-
loomule ning rahvuslikele huvidele.“

Need kolm väljaannet on selle kasvatussüsteemi selgitavad põhiraamatud, mil-
lele rajatud miljonite noorte kasvatustöö ja millisel alusel töötavad noorkotkaste ja
skautide organisatsioonid Eestis.

Saadaval kõigis tuntumais raamatuärides üle riigi.

Pealaos: Tartus, Postimehe raamatukauplus.

EESTI SKAUT

Nr. 7

JÜRIPÄEV 1936 a.

XV AAST.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA STAAP. VASTUTAV TOIMETAJA N. KANN
TOIMETUS: E. JÕGI, R. TREU, R. ROOS, V. SUIGUSAAR, H. TARI, L. KÄRSEN, A. TARI,
H. JÕE, E. PAVELSON,

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn. Vabaduse 2. Ilmub aastas 8 numbrit. Aastakäik Kr. 1.50
Üksiknumber 20 senti.

Jüripäevaks.

N-skm. Karl Joost.

Kes teist, mu noored sõbrad, ei tunne lugu Püha-Jürist, keda skaudid üle maailma on võtnud eeskujuks tema sangarimeele ja vahvuse pärast. Kes teist poleks tahtnud olla ainuski kord nii vapper, ainuski kord oma elus välja astuda ennastsalgavalt, kas või oma elu ohverdada, kui aga seeläbi teostaksite sama heateo, kui Püha-Jüri, kel jatkus sangarikkust päästa õnnetu linna rahvast suurest needusest, mis nõudis ohvriks noori inimelusi.

Palju saanaseid mõtteid läbivad kindlasti teie päid ja nii paljugi kordi olete kindlasti kadetsenud Püha-Jüri, et ainult temale oli saatus lasknud osaks saada nii õilsa ülesande ja teil pole enam ainsatki võimalust millegi suurteo korda saatmiseks. Kuid ärge unustage, et igal meist on elus omad

ülesanded, ühel suuremad, teisel vähemad kuid olles ometi suurima tähtsusega nii meile enestele kui kogu meie rahvale.

Ärge unustage, et teie pääle, noored, on pandud kogu eesti rahva lootus ja tulevik, mis on leib aga sellest, kui võrd olete suutelised elus võitlema pahede vastu, kui võrd tugevad võitma takistusi, millelele elus pörkute. Kindlasti nõuab see samasugust raudset enesekindlust, kõikumatu usku oma võimeisse, nagu seda leiame selle isiku juures, keda oleme valinud enesele teenäitajaks paremale tulevikuks, eeskujuks ja avatlejaks õilsatele tegudele.

Ja kui peaks leiduma meie ridades neid, kellel on Püha-Jüri legendaarsest kujust vahest teine ettekujutus, kes ükskõiksest suhtub sellesse legendi, mis kirjeldab sangari ennastohverdavat heategu rõhutatud rahva ka suks ja mõtleb, et see on legend ja jääb ka selleks — siis tahaksin küsida neid, tahaksin küsida kõigilt eesti skautidelt — kas teate ka, et teie endi seas on olnud Püha-Jüri? Ta on olnud teie vend, sama eesti liha ja veri mis teiegi. Tema rinnus on tuksunud sama eesti süda täis armastust oma kodumaa vastu, mis tänapäeval teiegi rinnus tuksub. Kas teate kes ta on? Kas mäletate teda? Usun et keegi teist vist sellele küsimusele siinkohal vastust võlgu ei jäta.

Need, kes olid siis alles lapsed, kui meie oma Püha-Jüri välja astus vaenlase vastu eesti rahva ja kodu kaitseks, teie kaitseks, poisid, et teil oleks tulevik, et võiksite end tunda vabade eestlastena vaba Eesti pinnal, need on ta nime kuulnud oma vanemalt, vendadelt ja juhtidelt.

Ning need, kes olid noormehed, kui vaenuvanker veeres mööda kodumaa radu ja vaenlaste laviin ähvardas mätta kõik selle, mida me praegu tunnistame omaks. Veel rohkem — tahtis mätta meie vabaduse, kusutatada lootusetulukese, tallata meid porri, teha orjaks eestlase, kes seisib alles oma

vastsaabunud vabaduse lävel. Need noored tunnevad ja teavad kes oli see Püha-Jüri, kes Eesti rahva vabastas orjuse kütkest ja alandusest, ohverdades meie kõikide parema tuleviku heaks eesti nurmedele oma südamevere, et sellest võiks kasvada uus lootsillil vabal kodumaa pinnal V a b a E e s t i kasvava noorsoo näol.

See meie oma Püha-Jüri — Eesti skautide Püha-Jüri — oli Anton Õunapuu!

Kas olete unustanud ta, mu vennad? Ei ja tuhatkord ei! Meil ei ole tarvis otsida Püha-Jüri kuhu kaugelt minevikust, aastatuhandete tagant kuskilt kodumaa maal, vaid meil on ta olnud oma Eesti kodumaa pinnal.

Ja see, meie oma Anton Õunapuu, Eesti skautluse isa, olgu meile üllaks eeskujuks ja teenäitajaks meie võitlustes ole-

masolu eest. Eesti Püha-Jüri on meile võideldud kätte meie vabaduse ja seda vabadust pea kalliks, sest see on ostetud vennaverega.

Tõsta uhkelt püsti pea — Eesti skaut ja raiu rada ajaloo kaljudele, sest sinu tulevik seisab su enese käes. Sinu käes on sõjariist mis vahedam vahedamaist — see on su julgus ja vahvus ning uhkus, et oled eestlane — vaba ja iseseisev ja selle relva ees taganevad kõik, kes julgevad ähvardada kodumaad.

Nõrgad langevad, kuid julgete päralt on tulevik. Tea seda ja samm u julgelt oma rada, sest sinu kõrval sammub sind oma kibiga kõige kurja eest varjates Eesti Püha-Jüri — Anton Õunapuu vaim.

Eestlasele eesti nimi.

Oleme eestlased, kuid ligi pooled meist kannavad võõrapäraseid perekonnanimesid, mis antud meie esivanemaile võõraste käskijate poolt. Need on pärit ajast, mil valitses vägivald meie ühiskondlikus korralduses ja mil eestlane mõisniku silmis ei olnud palju väärt. Seepärast võõrad perekonnanimed, kui võõra võimu sümbolid, peaksid kaduma vabade, iseseisvate ja rahvuslikult mõtlejate eestlaste küljest.

„Ega nimi ei riku meest“, kuuleme tihti meil väidetavat. Ent see pole ometi nii. Perekonnanimi enamasti näitab rahvust. Nii näiteks tüüpilisemate nimede järgi võime tunda ära soomlase, rootslase, venelase, inglase jne. Ei ole siis sugugi ükskõik, milliseid nimesid me kanname. Tahame esineda eestlasina, olgu meil ka eestipäraseid nimesid.

Kuidas võõrapärase perekonnanime järgi on tunnustatud muulasiks isegi meie tuntumaid rahvapoegi, selleks veel siin näide. „Looming“ m. a. nr. 9 toob järgmise tsitaadi ühest saksa lehest: „See oli saksa kodanikuseisusest baltlane Friedrich-Reinhold Kreutzwald, kes kirjutas eesti keeles eepose „Kalevi-poeg“ ja kes eestlasile siis mingi rahvaeepose kinkis.“ Kes võib ütelda, et ka meie praegusi riigi- ja seltskonnategelasi kuskil või kunagi ei hakata pidama muulasiks võõrapärase nimede pärast, olgugi et meie ei kahtle nende aususes ja eestimeelsuses.

Meie kuuleme ütlushi: „Võõrast nime on kannud auga minu esivanemad

Skm. A. Koik
E. S. M. Peastaabi Ülem.

ja võin kanda häbita ka mina.“ Ka see väide ei ole paikapidav, sest ta tuleb isikult, kes kõigiti enam ei ole iseseisvad ja kellele rahvustunne on lõõnud kõikuma. Aastasadu eestlast on kasvata-

tud arvamuses, et kõik oma ja rahvapärane on alaväärtuslik, kuna võõras on hääd. Ei või siis sugugi imestada, et selline vaade pikapeale nii mõnegi eestlase juures on pääsnud maksvusele kas või võõrapäraste nimede suhteski. Neilt eestlasilt võiksime küsida: „Kas need esivanemad, kes vapralt võitlesid iseseisvuse ja oma kultuuri säilitamise eest Ümera jõel, Paala väljadel ja Sõjamäel, kas need kanged eestlased ka nimetasid endid võõraste nimedega?“ Olgem väarikaiks järglasiks neile esivanemaile. Vabanegem jälle võõrapärasusest, heites endalt ära võõra vaimu kirjud hilbud võõrapäraste nimedena.

Prægu on käimas hoogus selgitustöö nimede eestistamiseks. Paljud teadlikud eestlased ongi juba võtnud endile eestipärased nimed ja perekonnanimed. Nimesid võib tasuta eestistada veel kuni käesoleva aasta lõpuni. Iseseisvalt võivad vabaneda võõrapärastest nimedest kõik need kodanikud, kes saanud 18-aastaseks

Skautid! Teil on suur nooruse energia ja sügav rahvuslik iseteadvus. Teie käes ei ole midagi võimatut, mis üldse on võimalik teostada, sest teie tahe on tugev kui pingutatud viib ja teie soov on saada paremaks, täiuslikumaks.

Skautid-eestlased! Ühinegem kõik nimede eestistamise aktsiooniga. Seadkem endile eesmärgiks tingimata juba hiljemalt suurlaagri ajaks, s. o. 10. juuliks eestistada võõrapärased nimed ja perekonnanimed. Seda saame teha muidugi ainult vanemate nõusolekul, sest skaut on sõnakuulelik ja austab vanemate tahet. Kuid meie ei usu, et ükski teadlik eestlane võiks olla nime eestistamise vastu. Meie ei või uskuda, et keegi vanemaist saaks ütelda ära oma lapsele, kui see temalt palub ainult hääd.

Meie osa nimede eestistamise aktsioonis ei pea piirduma ainult teistele eeskujuga andmisega. Aitame kaasa oma selgitustööga nimede eestistamiseks kõige laiemates rahvakihtides, eriti virgutades neid eestlasi, kellede rahvustunne on kõikuv ja tahe nõrk ning organiseerimata.

Nimede eestistamisega seoses olevate küsimuste kohta annavad selgitust kõik perekonnaseisuametnikud ja Nimede Eestistamise Keskbüroo, Tallinnas Vene tän. 23.

Eestlasele eesti nimi! Selle hüdlausega tööle.

E. S. M. Peastaap.

Peavanema päevakäsk nr. 3.

Eesti Skautide Malevale.

Jüripäeval, 1936. a.

§ 1. Jüripäeval — skautide üleilmisel pühäl, uuendame enda skauditöötust meie kaitsja Püha Jüri sümboolse mälestuse ees. Ammutagem sellest töötusest uut vaimustust, mis meid sisemiselt kinnitab ja aitab skaudikasvatuses ikka laiematel ringidel meie kõrgete aadete täitmise tasapinnale tõusta.

Eelolev laagrite hooaeg kujuneb meile, Eesti skautidele suursündmuseks. Läheme vastu Eesti Skautide Maleva III suurlaagritele. See peab kujunema meie skautliste oskuste ja teadmiste tuleprooviks, kuid ka ühtlasi meie jõudude ülevaatuseks ja demonstratsiooniks laiematele hulkadele.

Soovides kõigile skautidele head tahet ja jõudu algavaks hooajaks, loodan kõiki kohata meie suurlaagris, Haapsalus-Paralepas.

Eesti Skautide pere, „ole valmis!“

§ 2. Eesti Skautmasterite Kogu otsustas Eesti Skautide Maleva XV aastapäeva puhul valida oma auliikmeteks tegeliku skautmasteri nimetusega ja õigustega härrad Eesti Skautide Maleva aupresiidiumi liikme sanitar-kindral dr. Hans L e e s m e n t'i ja Siseministri abi Eesti Skautide Maleva Peavanema abi Eugen M a d i s o o, arvesse võttes nende püsivat kaastööd skautluse

alal, skautluse arendamist ning kaitsmist nii sõnas kui kirjas ja otsekohest südamlikku sõprust skautluse vastu, millega nad kui väärilised skautmasterid on igale skaudijuhile ja skaudile saanud elavaks eeskujuks.

§ 3. Sügava skaudisõpruse, kestva poolehoidu ja kaastöö tänutäheks annetan lugupeetud vanematele skaudisõpradele tänumärgi „svastika lindiga“ rinnal kandmiseks:

1. prof. Jaan Tõnisson'ile, 2. kolonel August Traksma'le, 3. dir. Johannes Nyma'n'ile, 4. kolonel Ludvig Jakobsen'ile, 5. major Rudolf Alperre'le, 6. kapten Martin Kuke melk'ile, 7. hr. Jaan Lust'ile, 8. hr. A. Knoop'ile, 9. hra. Bruno Luschinger'ile, 10. hr. Otto Voss'ile, 11. hr. Thomas Coulson'ile, 12. hr. August Tuulik'ule, 13. hr. Aleksander Hamer'ile, 14. hr. Eduard Pukk'ile.

„Svastika nөлelaga“:

1. hr. Ludvig Aulik'ule, 2. hr. Artur Sälg'ile, 3. hr. Johannes Saksberg'ile, 4. hr. Julius Erikson'ile, 5. hr. Aleksander Hinno'le, 6. hr. Eduard Preile, 7. hr. Oskar Väärt'ile, 8. hr. Ernst Schmeil'ile.

§ 4. Annetan „teenete diplomi“ nskm. Robert Keres'ele Tartu Skautide Malevast ja I järgu skaut Boris Jäe'le Saaremaa skautide malevast, arvesse võttes nende suurt ja püsivat tööd skautluse arendamisel kohapeal.

§ 5. Ülendan Tallinna Skautide Maleva õpetaja Paul Kuusik'ule, Petseri Maleva juhi kapten Jaan Rooma, Tartu Maleva juhi kapten Karl Raama'tu, Alutaguse maleva vanema k. t. ltn. Erich Normet'i nooremskautmasteriteks, ühtlasi andes neile skautmasteri töö kaitsmise õiguse.

§ 6. Skautjuhtide tasapinnal asuvad tublid I järgu skaudid ülendan nooremskautmasteriks: 1. Paul Bruns Alutaguse malevast, 2. Edgar Igarik Järva malevast, 3. Leonid Paas, 4. Juhan Kokla Lääne malevast, 5. Vassili Jakstein, 6. Raimund Mahl Narva malevast, 7. Anton Korisson Pärnu malevast, 8. Peeter Nellis, 9. Veli Aarma Saare malevast, 10. Evald Kübar Tallinna malevast, 11. Edgar Sassi Tartu malevast, 12. Peeter Saar, 13. Hans Piip Valga malevast, 14. Arnold Parts Nõmme malevast.

§ 7. Annetan „eeskujuliku skaudi“ diplomi vastava märgi kandmise õigusega järgmistele tublidele I järgu skautidele: 1. H. Toilga, 2. P. Szimanski, 3. O. Steinberg, 4. R. Silla, 5. O. Madi, 6. E. Ernesaks — Tallinna malevast, 7. A. Vedras, 8. V. Reitsak — Valga malevast, 9. L. Kriisk — Narva malevast, 10. J. Kruusamaa — Järva malevast, 11. P. Kull, 12. A. Tuks — Tartu malevast.

§ 8. Annetan eeskujuliku hundipoja diplomi, vastava märgi kandmise õigusega tublidele kahekõrva hundipogadele: 1. G. Geering Tallinna malevast, 2. J. Aal Alutaguse malevast, 3. E. Stuppel Pärnu malevast, 5. H. Lepik Saare malevast, 6. U. Teder, 7. O. Tammsalu, 8. Koppel Valga malevast, 9. E. Erm Narva malevast.

§ 9. Luban skaudi hoolsusmärke välja anda malevatele järgmiselt: Alutaguse 10, Järva 8, Lääne 4, Pärnu 4, Saare 5, Tallinna 16, Tartu 12, Narva 4, Valga 8, Nõmme 3.

§ 10. Luban hundipoja hoolsusmärke välja anda malevatele järgmiselt: Alutaguse 1, Narva 3, Tallinna 7, Valga 3, Tartu 3.

11. Skautmasterite Kogu ettepanekul kutsun ametisse E. S. M. Peastaabi juures skautjuhtide katsete komisjoni koosseisus: eesistuja skm. A. Koik, liikmed skm. E. Jõgi ja skm. B. Raustma.

Katsetele nimetatud komisjoni on õigus pääseda vanematel skaudijuhtidel ja sõpradel kohaliku maleva vanema ettepanekul.

§ 12. Peastaabi katsete komisjonis sooritasid I järgu skaudi katse Alutaguse skautide maleva vanema k. t. ltn. Erich Normet ja Tartu skautide maleva juht kpt. Karl Raama't 20. aprillil s. a. ning Tallinna skautide maleva õpetaja Paul Kuusik 21. aprillil s. a.

N. KANN,
Skautmaster
Eesti Skautide Peavanem

A. KOIK,
Skautmaster
E. S. M. Peastaabi ülem

Ülevaade.

Veel paar kuud järjekindlat ettevalmistust.

Kõik juhid 24. mail Haapsalusse.

Veel paar kuud — ja Eesti skautide suurpere seab omad sammud Haapsalu poole.

Meil on olnud õnne, et saime selle suurürituse eeltöödele õigel ajal, ja ma usun ka õiges suunas, käed külge lüüa.

Propaganda ja senine selgitustöö kohtadel on korda läinud. Ajakirjandus on aegajalt Eesti skautide 3 suurlaagri kohta sõna võtnud ja laiema ringkonnad on selles teadlikud. Nii kaaluvad paljud juba nüüd, kuidas saaks aga oma puhkeaga sellele ajale veeretada, et skautide rõõmudest vähemalt pealtvaatajanagi osa võtta.

Seda paremini teostuvad aga ettevalmistused skautide keskel lõbusal vestel. Kohtadel kuuled ainult arutlusi suurlaagrist. Hiljuti oli võimalus külastada üht lõunapoolset malevat ja kohapeal poistega vestelda suurlaagris. Küsimusele, kes teist ikka päris kindlasti loodab suurlaagri tulla, kerkis ülesse kätemets, ainult mõni üksik tagasihoidlikult tõstis käe poole kõrgusse.

Ja ega mitte poisid üksi. Näiteks Tartus, eesotsas linnapea kindral Tõnissoni ja diviisiülema kolonel Traksmaa'ga vanemad

sõbrad soetavad endale praegu hoolega skaudivormi. Ega see mujalgi teisiti pole.

Peastaap, suurlaagri juhatus ja hulk suurürituse tegevaid juhte töötavad tihedalt käsikäes.

Päevakavad, olgugi veel esialgsed, on nüüd koostatud. Ringkirjad kõigile skaudivanemaile üle riigi, on kätte saadetud. Ingliseelsete tutvustamisbrošüüride külvamine terve maailma skautide keskel on alanud ja jätkub hoogsalt. Eestikeelne tutvustamisbrošüür ilmub. Suurlaagri album on teoksil. Selgituskoondused ja toimkondade moodustamised kohtadel jätkuvad.

Sisulised ettevalmistused küll laagri dekoratiivse ja arhitektoonilise külje alal jätkuvad kõikjal, kavad valmivad, iga ühik toob oma parima, mitte selleks, et üheskoos näidata, mida eesti skaudid suudavad pakkuda tervikuna, töötades käsikäes.

Looduslikkudes kaunites värvides tuhanded 3. Eesti suurlaagri plakaadid dekorierivad kuulutustulpasid üle maa ja kaunistavad skautide ruumisid mitte ainult meil, vaid kõikjal maailmas, kus teotsevad skau-

Skm. E. Pavelson.

E. Sk. M. 3. Suurlaagri peavahekohtunik.

d'id. On saabunud aeg Eesti skautidele ja avardunud võimalused teha oma kallile kodumaale ja rahvale rahvuslikku teenet ja kohusetäidet sellega, et tutvustame Eesti rahvuskultuurilisi üritusi teistele rahvustele niipalju kui suudame.

Kirvelaastud on löödud, suurem töö aga seisab ees. Meil tuleb põhjalikult läbi kontrollida suurlaagri paarisajapäise juhtkonna ülesanded, et olla veendunud, et iga mees oleks teadlik omis ülesandeis ja anaks oma parima.

Selleks koguneme

24. maiks Haapsalusse,

kõik skaudijuhid ja kaastöölised, eeskätt aga suurlaagri juhatus ja malevate juhid.

Kõik skauditegelased ja vanemad skaudid, kellel võimalus tulla, on tervitatud. Ühisel suurel nõupidamisel selgitaksid laagrijuht, välisjuht, tegevusjuht, propaganda ja teised kaaluvamate ülesannete täitjad, kindlasti aga majandusjuht, oma ülesandeid ja rõhutaksid just seda, mis informatsiooni mõttes hädatarvilik. Üldkoondusele järgneksid toimkondade ülesanded, ma mõtlen

erikoosolekuid majandusalal, välisjuht oma abilistega ja nii kuis olukord lubab. Muidugi täpsam päevakord saadetakse peagi malevatele kätte. Kohapeal teostuks ka põhjalik tutvumine laagripaigaga, kus toimub malevate maaalade jaotus, j. n. e.

Tähtsamatest üksikasjadest oleks veel mainida võistluste (rännak, skautlik võistlus, päevik võistlus) kavade ja korra väljaväljatöötamine, milline ülesanne lasub tegevusjuhil.

Ühisettevõtetest tegevuse alal oleks mainida suur mäng ja võimlemisettekanne staadionil. Kapten Raamat on lübanud need väljatöötada 1. maiks. Aga vabaõhu etendus. Kust tuleb see?

Kohtadel peaksid malevad kõige suuremat rõhku panema oma tehnilise varustise (telgid, kõõgivarustis) korrastamisele ja juuresoetamisele. Uskuge, selles seisab pearaskus.

Olulise tähtsuse suurlaagris omab toitlustamine üldiselt, peamiselt aga otstarbekas kokakunst. See nõuab veel kindlasti palju ettenägelikkust. Kahte asja tuleb juba nüüd rõhutada: 1) et söögiajad teostuksid täpsalt ja kavakohaselt ja 2) et toiduvalmistamine teostub õigeaegselt ja mitte veniva.

Õnneks on meil enne suurlaagrit suurepärase võimalus laagripraktika alal — üleriiklik I juhtide õppelaager. Selle ülesanne pole mitte üksnes praktiliste teadmiste andmine, vaid mis õieti esikohal tuleks rõhutada — skautliku vaimu süvendamine. Ainult õppelaager on selleks paik enamarenenud skautidele. Mitte ilmaaegu ei ütle lord Baden-Powell, et suurlaagrid on halvad skautliku praktika õpetamiseks. Kuna meie oludes loodame, et suurlaager on meile ka suureks õpetajaks, teostub see seda paremini, mida rohkem hea skautliku eelkooliga juhte sellest osa võtavad.

Juhtide kursuste 90-est registreeritud osavõtjaist 13-need malevast on üle 60 oma kirjaliku osa esitanud. See on veel kriitika osas. Ühte võin aga avaldada julgelt: suuresti on maad võtnud Eesti skautide peres teadlik arusaamine ja rakendamine skautlikkudel meetoditel, mis tingitud sellest, et iga kursusest osavõtjal tuleb peale praktiliste ülesannete ka oma vaimset leidlikkust otsida ja üles tähendada.

* * *

Nüüd purjed kõrgemal-, sammud pikemaks, täiel rindel kõigekülgsel peensusteni ettenähtud viimistlustööle. Iga pisemgi skaut

Suurlaagri lõke hakkab pea loitma.

Vennad skaudid! Varsti koguneme ühise suure perena kauaoodatud Haapsalu suurlaagri lõkke ümber. Tulevad skautvennad lähedalt ja kaugelt, kõigil armas ja huvitav külakost ühes. Meie oleme pererahvas ja peame oma parimat pakkuma.

Nüüd on viimne aeg ettekannete ettevalmistamiseks. Seadmist hurjutamist ja lavastamist ootavad esmajoones rahvuspärased ettekanded ja rahvatantsud. Esitamisele peaksid tulema stseenid Eesti vabadusvõitlustest ja tähtsatest sündmustest, muidugi vastavas riietuses. Hädavajalikud riietusesemed tuleb juba nüüd muretseda ja oma jõu ning nõuga valmistada. Võtame juhtlauseks ettevalmistustöös: skaut on leidlik!

Tuleb tõsiselt võtta hüüdude loomist ja katsetamist. Maleva ilma hüüta on kui mees ilma sõnata! Toome lõkke juure omad orkestrid, kõne- ja laulukoorid. Teretunud on teravmeelsed ja algupärased naljaettekanded ja kahekõned. Tähtis on hea ja korralik ettekandmine. Sageli on näärav mitte see, mida esitatakse, vaid kuidas esitatakse.

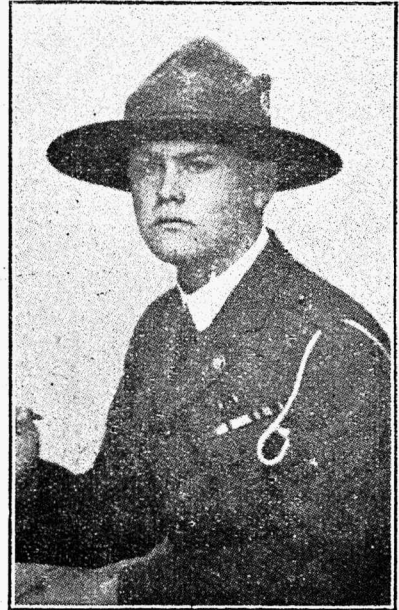
Vahelduseks sobivad võimlemise ettekanded. Peame end laulurahvaks. Seetõttu kogu eesti laager laulab suurtel kogumistel kui ühest suust järgnevad laulud:

1. Eesti hümn.
2. Skautide hümn.
3. Ema hümn.
4. Eesti lipp.
5. Mu isamaa armas (M. Härma viis).
6. Minge üles mägedele.
7. Vaikne kena kohakene.
8. Kungla rahvas.
9. Skautide keskel.
10. Meil lõpnud tööke.

ja kaalukam juht sammuvad julgelt käsikäes vastu 3. Suurlaagrite teadmises, et ühenduses on jõud ja tiivustajaks skautlik koostöö vaim.

Julgelt — veel paar kuud!

Põhjanaan.

Sk. H. Paalmann.

E. Sk. M. 3. Suurlaagri väliskülaste juht.

11. Vaprad vennad, kallid kaimud.
12. Kaunimad laulud.

Võtame oma ülesande täie tõsidusega ja asume innuga asja juurde.

Andku Kõigevägevam meile tööroõmu, üksmeelt ja leidlikkust.

Täis tervisjõudu, särasilmi ja rõõmsalt koguneme siis suurlaagri, et töötada, laulda ja mängida meie armsa Isamaa auks ja kasuks.

Jälleenagemiseni lõkke ümber!

Helisev tuul.

TOIMETUSELT.

Trükikoja vahetamise tõttu on käesolev number oma ilumusega hilinevad, mida siinjuures palume lahkesti vabandada. Järgmine number ilmub juunikuul algul.

S a l a j a n e

ülesanne.

Neljakesi samas vagunikupees, näis neid valdavat tüdimus. Igaühe juures eri kujul. Nurgas istus vanamees, pikk habe rinnale vajunud. See tõusis ja vajus ta hingates. Ei rongi vapustused ega rongi vile näinud segavat taadi und.

Ta vastas istus poiss skaudivormis. Tunni jooksul oli ta kiüll viiskümmend korda piilunud raamatusse, kord jälle möödaveerevasse maastikku. Salgajuht Jussi Tiht oli külastusmatkal tädi Ägathe poole Helsingisse. Teda ei huvitanud maastikud eriliselt.

Jussi kõrval istus keskealine mees, terashallide juustega, siledaks raseeritud näoga ja silmade ümber pisikortsudega. Jussi oli juba paar korda kavatsenud alustada juttu mehega, kelle vastas istus noormees, võõrastava olekuga. Ta oli vist mõni võõramaalasist. Kordagi kogu matka kestes ei kõnelenud ta sõnagi, istus vaid kummardunult ajalehe kohal, milline peitis ta ta näo alaosa.

„Mõttetus“, tuli Jussilt, juhtides pilku taas raamatusse. Kiirrong mürises tunnelisse. Vististe polnud see pikk, sest tulesid ei süüdatud. Ta võis ainult aimata vastasoleva habeme rütmilist liikumist.

Äkki tundis Jussi parema kõrva kohal sooja hingeõhku. Midagi suruti talle pihku ja hääl sosistas:

„Skaut, nad jälgivad mind, viige see Välisministeeriumisse Helsingis. Kiiresti!“

Jussi surus paberi põue. Oli see unes? Rongi mürin, pimedus, magaja hingamine. Hakkas taas hämarduma. Jussi tõusis, et minna koridori ja märkas nüüd vastasolevat noort meest kummarduvat kõrvalistuva vanema härra kohale. „Sel herral on paha, mine otsi kohe arsti! Ma aitan teda nii kaua!“

Jussi läks ja naeris endamisi välismaalase läbipaistvat katset, et saada teda eemale. Poissi huvitas asi. Piiludes ukse vahelt, ta nägi terashallide juustega meest abiturumalt pingil ja välismaalast tema kohal vabastades teise käega kraed, teisega aga kobades ta riideid ja taskuid. Tema käitumises tundus pikaajast kogemust. Hallijuukseline liigutas, ohkas siis ja avas silmad.

„Ütle kus see on?“

„Kaotasid saagi jällegi, saad lõpuarve oma valitsuselt.“

Välismaalane võttis taskust revolvi.

„Minuga ei mängita, meie, salajaste üles-

annetega mehed tahame selget vastust. Sul on üksikasjaline seletus Ukraina mässust ja minu valitsus tahab seda veidi vaadata. Anna ta mulle. Eks. Ruttu!“, ja sirutas revolvrissu teise rinna suunas.

Hallijukseline naeris jälle.

„Pane see oma tasku! Dokument on praegu matkal välisministeeriumi!“

„Lora, nägin et said selle Viiburis.“

„Pane relv ära, keegi võib tulla. Andsin selle kümne minuti eest skaudile, kes siin istus.“

Välismaalane märkas alles nüüd poisi puulumist ja jooksis teda tagaajama, ent juba vilkuisid poisi juuksed koridori teises otsas. Kiirrongi raputus takistas jooksu, ent tagasivaadates märkas Jussi välismaalast jälgivat teda põlevi silmi. Läbi esimesest klassist, läbi söögivaguni — tagaajaja kannul.

Rongi kiirus vähenes. Ta oli rongi viimases otsas, kui see umbes 30. klm. kiirusega ronis vastu mäge. Nüüd ta vilistas ja kiirus hakkas taas jälle tõusma. Jussi talitas alateadvuses. Ta avas ukse ja tuuleõhk pühkis ta nägu. Välismaalane sirutas juba kätt haaramiseks. Siis ta hüppas rongist, hoidudes ettepoole.

Esihetkel tundis ta tugevat tuult, siis kuuldus rataste loginat, ning siis virutati teda kuhugi säärase hooga, et luud ragisesid. Ta tundis end veerevat allapoole. Kui ta end viimaks istuma sirutas, märkas ta end olevat teeveerse kraavi põhjas, rong umbes 100 m. kaugusel, viimaselt uksest piilus veel välismaalane. Ta katsus pabeleid pöues. Need olid alles.

Ta istus teekraavis Viiburi ja Helsingi vahel. Ja tädi ootas teda. Kuid riiklikud salasjad on tähtsamad.

Rong kadus. Jussi tõusis püsti ja märkas nüüd alles, milline ta oli. Põlv verine ja teisest püksisäärest suur riba lahti. Ta piilus ringi ja võttis kirja taskust. See oli harilik suur ümbrik, millel aadress: nr. 1 Välisministeeriumis. Ümbrikus tundus mitmeid pabeleid.

Jussi pani kirja pöue ja hakkas otsima maanteed. Kui juba kord maanteel küll siis saab ka kuidagi edasi. Liigub ju siin ikka autosid. Rong ja välismaalane — mingu nad põrgu!

Ta kahlas mööda vesist heinamaad, ronin aiast üle ja oligi maanteel. Kauge rongi mürin näitas Helsingi suunda.

Siis tuli väike sportauto ja juht märkates teel väikest kaasasõitja tahtvat poissi võttis ta meeleldi kaasa.

See oli keegi äriagent, kes maal oli hiirelõksudele hankinud tellimisi ja nüüd kihutas Helsingisse. Kuuldes Jussi soovist jõuda ka Helsingi, imestas ta kuidas Jussi sellele pikale teekonnale asunud jala. Jussi mõtles juba jutustada terve loo, kuid siis aimas, et riigi saladusi pole hea jutustada kõigile, ta ütles end kukkunud rongilt ja kaotanud pileti.

Noor hiirelõksu agent Ali Mattila rahuldus seletusega. Ta näis olevat sama hea autojuht kui hiirelõksu agent.

Jussi imetles kiirusenäitaja kõikumist 70 ja 100 km. vahel. Ta rõõmustas, kuuldus kohale jõudvat paari tunni jooksul. Nad tulid ühte väikelinna, mille nime Jussi ei teadnud ega küsinudki. Kuid möödudes ühest bensiniautomaadist, arvas ta ühes autot tundvat välismaalast. Ta püüdis enesele sisendada, et see oli võimatu, sest see kihutas ju kiirrongil Helsingisse.

Kuid rong oli peatanud siinses suuremas jaamas, ja keegi ei keela reisijat tulemast rongilt ja matkamast maanteel. Jussi tundis tõusvat kahtlust ja hirmu.

Noormees rooliratta taga jutustas, kuidas hiiri lõksuga meelitatakse ja kuidas lõks kinni langeb. Jussile tundus nagu oleks temagi hiir ja välismaalane temale lõksuks.

Sportauto kihutas 70 km. kiirusega. Jussi hämmastus, kui märkas üht suurt kinist autot tahtvat selle kiiruse juures neist mööduda. Lõksumeister lisis kiirust. Sellest hoolimata vähenes vahemaa. Nad jõudsid pikale sirgteele. Suur auto oli nüüd nende kohal.

Ali juhtis auto teeveerele, et anda suurele autole möödumisvõimalust. Kuid tal tuli unustada kõik hiirelõksud ja hiirepüüdmis-meetodid, sest asi muutus Alile ja Jussile äärmiselt hädahohtlikuks — suur auto keeras äkki teele ette tahtes neid hävitada.

Ali tegi, mis võis. Ta pidurdas ja juhtis auto nii ligidale pöösasaiale, et oksad kraapisid autot. Suure auto porilaud rebis Ali auto tagumise porilaua. Jussi märkas kinnise auto tagaaknal välismaalase välkuvaid silmi. Tõesti ebameeldiv üllatus. Ali auto peatus. Ali ise oli vihane. See polnud õnnetus — ei võinud olla. Kuid miks see jahukott tahtis just mind ja minu autot hävitada. Õnn, et lõppes veel porilauaaga.

„Olen süüdlane“, ütles Jussi, „ta ajab mind taga.“

„Sind?“

„Ta tahab minult midagi saada, mis mulle anti ja mille pean viima Helsingisse nii ruttu kui võimalik, et see roimar aega ei saaks plaanitseda midagi muud. Mul on põues riiklikke salatokumente. Ja mul pole luba jutustada teile üksikasju, kuid ma arvan võivat usaldada teid.“

„Õige, poiss, pea saladus endale ja täida ülesanne ausalt. Asi ei buvita mind niikaua, kui see ei puutu hiirelõksudesse.“

Nad jätkasid matka hää eduga ja sõbralik agent jättis Jussi 65 min. hiljem Helsingi raudteejaama ette. Juss tänas südamlikult ja küsis lähemalt politseinikult teed välisministeeriumi. Politsei silmitses poissi uudishimulikult, kuid juhatas siiski viisakalt teed. Jussi kiirustas üle tee. Ta oli veel meetri kaugusel kõnniteest, kui takka lendas auto hiigelsuure kiirusega ja riivas Jussit, kuid õnneks nii vähe, et ta vaid kõnniteele kukkus. kohe tõusis ja teed jätkas. Nagu näha oli välismaalasel sama meetod vagunis, maanteel ja ka siin. Riivata, mahaajada ja siis appirutada ja taskuid kontrollida.

„Halb õnn sulle“, ütles Jussi ja lonkis välisministeeriumi trepist üles.

Samal ajal kui Jussi Tiht astus salaosakonda nr. 1, saatis üks vanem daam telegrammi proua Tihtile. Seal oli: „Poiss on kuidagi kadunud rongist. Ootan vastust jaamas. Agathe“—

Kui Jussi uuris parajasti kirjutuslaua ääres istuvat meest. Selle avades kirja,

astus teisest uksest sisse rongis kaasasõitnud härra.

„Või nii, sina tulidki?“

„Just nii, härra.“

„Oli sul mõningaid raskusi?“

„Oli küll, härra.“

„Juhtus sulle midagi?“

Jussi jutustas. Kui ta lõpetas, avas kirjutuslaua ääres istuv mees ümbriku ja võttis sealt mõned paberipoognad. Ta ulatas nad Jussile.

Jussi uuris ja puuris neid mõned minutid üllatunult.

„Kuid need on ju tühjad paberipoognad!“ hüüatas ta.

Osakonna ülem naeris.

„Oled siiski teinud suure teene riigile. See härra“, ta osutas rongiga tulnud härrale, „toimetas erilise tähtsusega dokumente ministeeriumi. Välismaa agent pääsis ta jälile Viiburis. See härra kartis kedagi tungivat kallale, et dokumente ära võtta. Need kahtlused näisid põhjendatud välismaalase tulekuga samasse kupeesse. See härra otustas siis teha sind selle agendi söödaks, et meest juhtida enesest ja dokumentidest eemale, Tunneli pimeduses ta surus koochia sulle pihku ja palus sind seda toimetada kohale. Nagu teada tungiti talle kallale mõni minut hiljem.“

„Kui mul oli ainult tühi ümbrik“, ütles Jussi üllatunult. „Ja seda härrat uuris välismaalane põhjalikult. Kus need õiged dokumendid siis olid?“

„Oled olnud ustav ja võin sulle siis usaldada selle saladuse. Dokument oli mädva vanamehe habeme all.“ Vagunis olnud härra naeris ja Jussi naeris ka.

Juhid olid Haapsalus.

Töerohke pühapäev lahendas palju suurlagri päevaküsimusi.

24. mail sõitis üle riigi Haapsallu skautmastereid ja suurlaagri juhte. Haapsalu jaamas võtsid neid vastu Haapsalu poisid oma mürtsuva orkestriga ja poolesajapäine rongkäik liikus läbi linna koosolekupaigale linna II algkooli.

Saabunud olid laagrivanem prof. Saral, peastaabiülem major Koik, maajandusevanem skm. Mitt, välissekretär skm. Rautsma, laagrijuht skm,

Michelson, skm. Paalman, jt juhid.

Avakoosolek toimus kooli avaras hoovis. Avas major Koik, juhatajaks valiti skm. prof. Saral. Tervitusi tõi Haapsalu linnapea dr. H. Alver Lääne skautide maleva vanemana ja linna esinäjana.

Aruannetega seni suurlaagri hääks tehtud töö üle esinesid laagrivanem prof. Saral, laagrijuht skm. Michelson

son, majandusevanem skm. Mitt ja välispropagandajuhid skm. Ra ut s m a ning Paalmann.

Tööd on seni tehtud tublisti, kuid suurem ja raskem seisab alles ees. Jagati tulusaid näpunäiteid laagri hääks korraldamiseks. Erilist rõhku tuleb panna poiste 100 % laagrist osavõtule, kuna võimas skaudipere oma elujõust nii parimat tunnustust võib anda. Välismaiste skautide hulgas propageerida oma kodumaad ja kasutada selleks ka näitust, mis toimub laagri kestvusel linna ühisgümnaasiumis.

Üldnõupidamise järele jagunes töö kahte ossa: administratiivala- ja majandusala koosolekuteks.

Esimest koosolekut asus juhutama laagri juht skm. Michelson. Arutati mitmesuguseid laagri organisatsiooniga ja korraga seoses olevaid küsimusi. Sekretariaat sai kätte oma esimese töökoorma. Sõeluti päevakavu, milledest elavamaid mõttevahetusi tekitas Tallinna päeva korraldamine, kardeti, et sellele päevale on asetatud liiga palju koormavust. Ladusa tempoga jõuti lahendada veel mitmeid küsimusi.

Majandusala koosolekut juhatas skm. Mitt. Siin olid jutud juba pike-mad. Kust saada üht-teist materjali, kuidas oleks odavam ja parem: need

küsimused annavad küllaltki päämurdmist. 50-sendilise laagrimaksu eest poisilt saab iga alllaager küttepuid lõketuleks ja kööki. Kuid puumaterjali, nagu telgipuud, peaks iga maleva ise muretsema, kuigi selleks antakse ka barakkide ehitusest ülejäänud materjale. Ka saab odava raha eest vajalikke ehitusmaterjale kohapealt.

Kuna tänavu tuleb igal alllaagril ise toitu valmistada, siis peaksid poisid juba varakult tuhnima kokaraamatuid, et omakeedetud toit ka maitsev oleks.

Laagri ehitatakse puuehitised-barakid, kuhu paigutatakse staap, sekretariaat, pood, ladu, einelaud ja muud „linna“ vajalikud asutused. Lään-poisid aga löövad oma laagrisse juba üles palktare, s. o. oma maja.

Raudteevalitsus on lubanud suur-laagrisõitjatele edasi-tagasi sõiduks 75 % hinnaalandust.

Peale ühislõunat sõideti bussiga laagriplatsile, kus üksikasjaliselt määrati kindlaks ehitiste asupaigad, all-laagrite asupaigad jne.

Peale töörohket päeva sõitis juhtidepere jälle tagasi koju, et teha veel viimseid lihvimisi poistega ja korraldada viimseid eeltöid, sest vaid mõned nädalad lahutavad meid suurest kogunemisest.

J. K.

Poolas praktilial.

Skm. H. TARI.

Toome ära alljärgneva katkendi skm. H. Tari reisikirjeldustest Poolas, kuna ruumipuudus ei võimalda terve kirjutise avaldamist.

Toimetus.

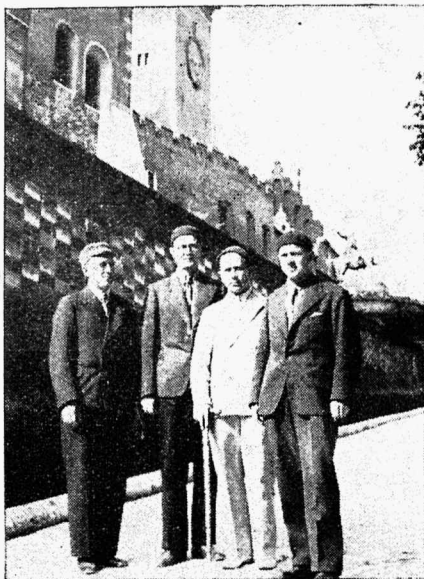
Järgmine reis viib meid Zakopanesse, on parajasti mägede püha, kõik kohad inimesi täis, öömajad kihavad. Leiame omale asemeks pööningu. Siis tuleb vihm mis kestab 3 päeva. Alles neljandal päeval usaldame minna rægedesse eelharjutusi tegema.

Läbi ilusate osalt metsaga kaetud mägede jõuame viimaks 1500 m kõrgusele mäetipule, kust avanes ilus vaade ümbruskonnale. Siit oli näha lund mäenõlvadel, oli näha mäetippe üle pilvede, kauguses paisits isegi Zakopane. Mägi ise oli kaetud rohu ja kuni 1 m kõrguse roomava männi-

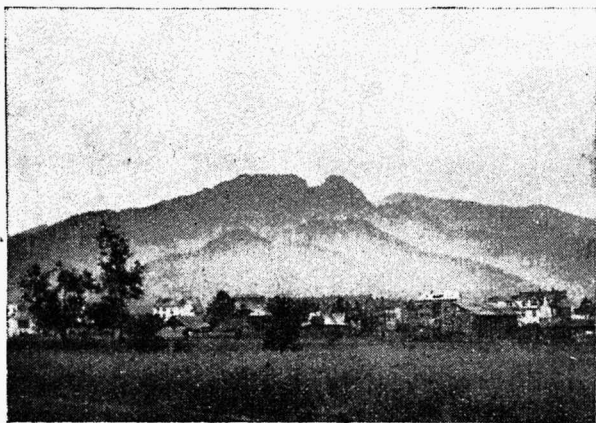
tihnikuga. Otsustasime vallutada veel 1704 m kõrgust mäetippu. Saame lühikest aega olla seal, kui tulebki pilv ja varjab kõik ära. On kuulda ka müristamist. Püüame ruttu laskuda orgu. Jõuame küll allapoole pilvi kuid ei leia teed. Vihma sajab. Müristab. Mäekülg muutub libedaks. Igakord kui müristab, otsib käsi tahtmatult tuge. Siin näeme esimesi horisontaalvälke enesekõrgusel, sest pilved on allpool mäetippu. Peale hulka ronimist üles ja alla jõuame viimaks otsitud teele: ega seegi pole kõnritee kuid sedamoodi on siiski võimalik laskuda orgu.

Järgmise päeva hommikul asume teele mägedesse, eesmärgiks on vallutada kõik kõrgemad mäetipud. Seljas kõigil suurend seljakotid. Iim haruldaselt ilus. Linnast läbi

viib tee kohe mäkke. Mäed on kohati lubjakivist kaljuseinad, mis tihti näivad aasõna peal püsti seisvat. Mäeharja mööda, mille kõrgus umbes 1200 m viib kena tee mis on ilus vaatlemiseks, laskume allapoole ja olemegi järve kaldal, mis on kaljuseinte vahel. Peale puhkust ja lõunasööki tutvudes poola seltskonnaga jätkame teed juba otse mäkkeronimisega. Mäejalal loobime ühtteist igavese lumega. Alul viib tee kivimürakatest ehitatud teed mööda ikka edasi-tagasi mööda mäekülge üles poole. Järsumates kohtades on kätega kinnihoidmiseks raudaehel kinnitatud, püstseintes aga klambrid. Juba lõunapuhkuse ajal oli üldine tähelepanu pühendatud Eesti lauludele. Oleme siin kaheksakesi ja puhkuse ajal laulame. Tee, mis on märgitud sinise värviga kividele, viib meid üle mäeaheliku kahe mäe vahelt 2158 m kõrguselt. Seda kohta nimetatakse Zanarat'iks. Juba enne puhkust muutuvad osa inimesi pessimistideks ja hauduvad plaane tagasipööramiseks, kuid tutvudes Poola tütarlastega tuleb neil elutahe jälle tagasi ja trügivad vägisi kas või kõigest ette. Nii et tipul on kõigil parim tuju, kuigi õhk siin külm ja niiske. Mäelt avanes ilus vaade „Viie järve orgu“. Kuhu me ka peale lühikest puhkust suundume. Olles all teinud laulu, sünnud ja joonud, jätkub tee

Neli matkameest Poolas.

Zakopane. Mäed — mäed . . .

ikka üles ja alla, kuid vallutatavad kõrgused pole enam nii suured. Lõpuks ometi avaneb vaade alla 1341 m üle merepinna olevale järvele ja tema kaldal asuvalle turistide kodule. Siia lõpeb ka autotee Zakopanest. See on Morskje Oko. Öökorterit saame

ühiselamu teisel korral. Kutsume siia ka oma külalised poolakad: 3 preilit, 1 proua ja härra. Siis läheb alles laul lahti, mis poolakatele väga meeldis. Meiega ühes toas on aset 20 isikule, mõned ka naissoost, kuid siin oli ainult 4 poolakat, teised kes Tsehhist, Ungarist ja mujalt. „Puhu tuul ja tõuka paati“ lauldes ilmus isegi Läti preili uksele vaatama, kas me mitte lätlased pole. Järgmisel päeval on eesmärgiks Rysy 2503 m. üle merepinna. Selleks lähema ümber järve vastaskaldale siis ülespoole 200 m asuva Czarnyistan äärde. See on veidi vähem järvi, kuid harukordset selge veega; siin võis juba vee kohta öelda, et on sinist värvi. Põhi paistab suure sügavuseni, selle kaldani ulatab igavene lume keel. Siit viib tee küll kaunis järsku, kuid aega meil on, sest horisontaal kauguses kaardil on ainult mõni kilomeeter, kuid puhkuseks on märgitud 5 tundi. Mida kõrgemale jõuame, seda

järsumaks muutub tee. Lõpuks oleme kaljudel. Tee on tuntavalt halvem kui tee üle Zarvarati. On vähem korraldatud: õige kardetavates kohtades on vaid jupp ketti — seetõttu ka roni- jaid vähe, umbes 30. Nende hulgas on ka vana mammi suure seljakotiga, milles toitu ja riideid, sest üleval on külm. Kohati avanevad ütle mata toredad vaated Tsehhi mäetippudest, mis paistavad üle Czarnyi Stavi ümbritseva mäeaheliku. Kõige hädahohtlikumad on lahtised kivid: kui üks neist pääseb lahti, siis omab varsti tapva kiiruse, hoidku siis keegi ta teele sattumast. Lõpuks liigume mööda mäeharja, kus ühel pool otse oõnsuseni järsk kallas viib alla järveni sadade meetrite sügavuses ja teisel pool pole küll nii kaugele võimalik kukkuda, kuid surm on ka siin kindel. Tee on napilt meetri laiune, kuid õnneks vaid 20 meetri pikkune. Tuleb veel tõusta ja olemegi spiraalkäiguga Rysyl 2503 m üle merepinna, mis jääb ka minu suuremaks vallutatud kõrguseks vähemalt esialgu. Ilm nagu siin, olla harilikult ikka pilvine, kuigi tagasi orgu vaadates näeme, paistvat päikest Morskje Okos ja Zakopannesse viival autoteel. Tükati näeme teravaid Tsehhi mäetippe. Oleme Poola-Tsehhi piiril. Kuid ilus vaade kaugusesse luhtub, näeme vaid ülevalt alla pilvede vahelt. On külm ja kaasavõetud riiettest ei jätku külma peletamiseks. Laskume kiiresti allapoole kus saame vett, paneme kaasavõetud piiritusepriimuse hakkama, teeme laulu ja joome kuuma vett. Kehasoojus tõuseb. Rutata pole enam vaja, vaatame kaljupragusid ja püüame arvutada kas ja kui-pika aja jooksul võiks järve kaldalt otse üles (umbes 800 m) tõusev kalju pank kukkuda järve. Vaatame kuis mägestikuoja kuk-

Mägestikujärve võlus.

kudes järsust seinast [alla muutub uduvihmaks.

Ohtul peale õhtusööki saame korraliku mägestiku äikese päältnägijaiks, kus teravaid mäetippe valgustavad pea sama kaua kui on vahepeal pimedat. Ilusad on teravad mägestikukontuurid heledasti valgustatud pilvedefoonil. Aga siis tuli ka vihm tuulega, mis oma tugevusega ei jätnud midagi soovida. Hommikul sajab — nii otsustame sõita tagasi autobusega.

Skautlus Rootsis.

n-skm Karl Joost.

Skautliikumine Rootsis sai oma alguse aastal 1909, millal major Ebbe Lieberath tõlkis rootsi keelde raamatu „Scouting for Boys“ ja asutas esimese Göteborgi skautrühma. See noorte liikumine, millele alus pandi Göteborgis, arenes kiiresti ja 1912 a. alustas oma tööd esimese rühma asemel Rootsi Skautide Liit. Umbes samal ajal asutati ka veel mõned teised noorte organisatsioonid, kes taotlesid samu sihte, kuid nende vahel puudus igasugune side, mis tarvilik oleks olnud skautluse töö ühtlustamiseks ja seepärast töötasid kõik üksused iseseisvalt.

Kuna niisugune olukord kahjulik on skautluse heale arenemisele, leiti peagi tarviliku olevat ühe keskasutise loomine, kelle ülesandeks ja eesmärgiks oleks luua ühist tööd kõigi nende üksuste vahel, kes töötasid lord Baden Powelli süsteemi järgi ja edendada skautlikku liikumist Rootsis. Nii asutati aastal 1931 Rootsi skautide peastaap, kes oma ette võttis kogu Rootsis töötavate skautüksuste juhtimise.

Praegu kuulub Rootsi Skautide Maleva koosseisu Rahvusvahelise Skautesperantistide Liidu Rootsi voliniku Börje Söderlund'i andmetel üle 19.000 liikme.

Esperanto liikumine Rootsi skautide keskel ei ole jõudnud veel arenada sel määral kui see oleks soovivat, kuid huvi esperanto vastu poistes on küllalt suur ja loodetavasti „rohestatakse“ lähemal ajal ka Rootsi skautid, nagu seda suuremalt osalt kõigis riikides on tehtud, et teha võimalikuks kerge sidepidamise selle lihtsa keele abil aatevendadega üle kogu maailma.

Ei saa nimetamata jätta ka fakti, et noorus, eriti skautlik noorus, on võimas haarama oma liikumisega kaasa ka vanemaid isikuid. Nii näeme paljude riikide skautjuhtide peres riigi kõrgemaid võimukandjaid. Eesti poistel, kes võtsid osa 1936. a. korraldatud suurest roverlaagrist Rootsis oli võimalus tutvuda ühe populaarseima Rootsi skautide juhiga — kroonprints Gustav Adolfiga, kes on üks innukamaid skautluse pooldajaid ja kes täitis tollal Rootsi suurlaagris laagriülema kohuseid.

Teiseks populaarseimaks skautjuhiks on aga kindlasti ka Rootsi skautpioneer major Ebbe Lieberath kes kogu oma hinge Rootsi skautliikumise päevilt alates, on pühendanud skautlikule liikumisele. Eks ole ta ju Rootsi skautide isa!

Wälja kodumaa

loodusesse!

Mu poisid! Kes teist veel ei tea kui tähtsa tegurina skautlises kasvatuses esinevad just tegevusjalutuskäigud, matkad, laagrid, välimängud jne? Suvi on vaba puhke- ja tegevusaeg, poisid, sest suuremalt osalt käite ju kõik koolis. Õpilane vajab aga peale kuid kestnud väsitavat pingutust, mille kulminatsioonipunktiks on kindlasti nädal enne suvist vaheaega, tõelist puhkust, et järgneval õppeaastal uuesti asuda edukalt õpinguile. Suvine tegevus pakkugu skautidele tõsist puhkust.

Laager — ilus sõna ja kõigi skautide ideaal on ainsaks paigaks, kus end tunnetame vabade looduslastena, sealt ammutame vaimu värskest ja elujõudu.

Aasta jagatakse kahte ossa: kaks nädalat laagrit ja viiskümmend nädalat laagrisse minetu ootamist.

Kevad läheneb, temale järgneb suvi.

Tuleb aeg, kus võib heita endast talve tüdimuse, kus väheneb töökoorem, kus ollakse vaba!

Vaba — suur sõna! Vaba olla, on ülev tunne! Kus tunneb end inimene täiesti vabana? Looduses — vabas looduses. Kes aga saab selle igatsetud vabaduse osaliseks täiel määral? Ainult see, kes suudab endast heita kõik need välise kultuuri köidikud, mis vaimu kütkestavad ja väsitavad; kes suudab anduda loodusele täiel määral looduse lapsena, ainult see saab aru mis on vabadus, ainult see ammutab loodusest vaimuvärskust ja elujõudu ning kogub külluses seda, mis tavaliselt kultuurelus kaduma kipub.

Kevadine ja suvine tegevus skautide keskel erineb talvisest just selles, et võimalikult rohkem püütakse viibida vabas õhus ja värskes, kosutavas looduses. On ju skautluse peamiseks ülesandeks kasvatada oma liikumisest tahtejõulisi, energilisi, ausaid ja füüsiliselt tugevaid kodanikke. Et värskel õhk vabas looduses tervisele palju kasulik on kui sumbunud õhk linnamüüride vahel, on kõigile selge, kuna tervis on omakorda keha- ja vaimutugevuse algtingi-mus.

Palju rõõmsamini mängivad hundipojad omi mängu vabal maastikul, palju huvitavam on lõkkeõhtu vabas looduses kui kinistest kodu ruumides oma piiratud liikumise ja häälitsemise võimalusega. Rõõmsam ja huvitavam mitte selle pärast, et oleks teine mängu ja lõkkejutu sisu, vaid et ollakse vabas looduses.

Tunne oma kodumaad, tunne tema loodust ühes loomastu ja taimestuga! Salgad, rühmad — ärge korraldage omi jalutuskäike ainult ühte kohta. Käies kaugemal ja mitmetes kohtades õpite enam tundma kodumaad. Ei ole sugugi tähtiskui suur on korraldatud jalutuskäikude ehk matkatud kilomeetrite arv, tähtiskui on kuidas ja kuhu need on korraldatud, mis-suguseid väärtusi omandavad skaudid neist ettevõtteist. Seepärast juhid, olgu tugevus paljupakkuv ja huvitav. Mis aga tegevuse huvitavaks teevad, on hea laager, matkad ja mitmekesised jalutuskäigud, need olgu suvine peategevus. Ka koondusi korraldage, kuid selgelt ja lühidalt, üks-kaks-kolm olgu tubased asjad aetud, sest vaba loodus ootab.

Ärgu unustatagu kasutumast juhust võimaluse korral omi teadmisi täiendamast ja kolleksiooni rikastamast, kuid alati meelles pidada, et skaut on loomade ja muu looduse sõber.

„Välja vabasse kodumaa loodusesse“ — olgu teie hüüdsõna ja sellele vastav ka tegevus. Looduses viibides, teda tundma

õppides alles näete kui ilus ja armas on meie väike Eesti.

Täna, mu noored sõbrad, pühendan need read jalutuskäigule. Jalutuskäigud võivad olla oma iseloomu poolest väga mitmekesised ja huvitavad. Jalutuskäigud oma iseloomu, eesmärgi ning käitumise poolest jagatakse 14 pealiiki ja need oleksid:

1. Füüsiliselt tugevaks arendavad, nagu skaudisamm, murdmaajooks, kaugemaa jalutuskäigud, talvel suusasõit ja hulk vabaõhu skaudimänge metsas ja jääväljal (rebane ja jänes jne.)

2. Mõistuseliselt teravaks arendavad, kus peatähelepanu juhitakse looduse tundma-õppimisele, korraldakse vastavaid mängu ja antakse seletust iga looma, linnu, puu ja taime kohta. Geoloogia jalutuskäigud, kus uuritakse maa pinna ehituse isärasusi, maakihte, kive jne.

3. Enesevalitsuse ja silmateravuse aredamiseks kompassi järele käimine, jälgede uurimine, kadunud jälgede otsimine, salamärkide järele käimine jne.

4. Maakaardi jalutuskäigud — kaardi järele teatud kohta minek ehk läbikäidud kohast kaardi joonistamine. Soovitav korraldada võoras maakohas ka jalgratastel.

5. Rännakud — pikemad jalutuskäigud ja laagrisse minek, kus teel ollakse mitu tundi. Rännakul on soovitatav mängida mitmesuguseid skaudi mängu ligidal ja kaugel jne.

6. Romantilised jalutuskäigud — mis korraldatakse öösi ja tormise ilmaga nii suvel kui ka talvel. Neid praktiseeritakse meil väga vähe, kuid nad on soovitatavad ja kasulikud, kujutage vaid omale ette korra-ks metsa läbistamist pimedas, tuulise ehk ka vaikes ilmaga.

7. Häätegade jalutuskäigud — harilikult linnas, kus iga salk ja iga skaut saatku korda võimalikult rohkesti heategusid.

8. Juhtumise jalutuskäigud — korraldame kahekaupa, minnakse välja, et tähele panna ja üle elada võimalikult rohkesti juhtumisi.

9. Uudishimu jalutuskäigud — luuramine läbi maastiku, lõppsiht midagi üllatavat.

10. Mängude jalutuskäigud — juba väljaminek kohal alata mängudega, mis iga natukese aja järele uuendatakse, et mitte osavõtjate huvi kaotada.

11. Varanduse otsimise jalutuskäigud — juht peidab „varanduse“ ja koostab selle asukoha kohta kirjeldise, rebib kirja pooleks ja annab kumbagi poole kirjast ise

salgale, kes iseseisvalt püüavad üles leida peidetud eset. Võib anda ka katkendilisi juhtnööre eseme leidmiseks.

12. Üldkasvatvus- ja hariduslised jalutuskäigud — õppereisid, ekskursioonid, huvireisid tähtsamatesse kohtadesse, muuseumidesse, vabrikutesse, tööstustesse ajaloolistesse kohtadesse, näitustele jne. Igakord tuleb seletuste andmise eest hoolitseda.

13. Ülesvõtte jalutuskäigud — käigud ilusamatesse ja tähelepanemiseväärsematesse kohtadesse ülesvõtete valmistamiseks.

14. Isa ja poja jalutuskäigud — korraldakse harilikult vanema juhi ehk skaudi poolt ühe noore skaudi kaasavõtmisega. Siin selgitatakse poisile kõiki nähtusi ja lahendatakse kõik üleskerkinud küsimused vanema skaudi poolt.

Tõin siinjuures ainult tähtsamad jalutuskäikude tüübid ja mida nende all tuleb

mõista. Neid lähemalt selgitada, vastavaid mänge leida, jäägu juhtide ülesandeks.

Siiski veel paar sõna nende korraldamisest. Juht valigu välja, millist jalutuskäiku ta soovib korraldada ja tehku vastavaid korraldusi, et see hästi korda läheks. Juht olgu alati tuttav kohaga, kuhu ta poisse soovib viia, sest ainult siis suudab ta nendele pakkuda midagi huvitavat. Maastiku tundmaõppimiseks on soodus korraldada isa ja poja jalutuskäik. Kõik jalutuskäigud sündigu kindla kava kohaselt, kaasa võttes ainult vajalikke esemeid. Korra järele jalutuskäigu kestel valvavad rühma staap ja salgajuhid. Väga soovitatav on jalutuskäigult tagasi tules selle üle skautidele kiritöö anda, ehk mõnele referaat määrata, see arendab skautide kõneoskust ja jutustuse ladusust. Ka on väga soovitatav, et igast jalutuskäigust ülesvõtteid rühma albumi ja tegevusraamatu jaoks tehtaks. Ülesvõtjaks olgu midugi üks skautidest.

ÜENÜTO skaudid

Möödunud aasta tegevusest võiks nimetada Maleva kergejõustiku võistlusi, kus tulime teisele kohale. Ka võtsime osa raamatuaasta korjandusest ja aktusest, kus saavutasime auhinnana kaks köidet „Kalevi-poega“. Oleme kirjandusklubi tegevusest ja esinemistest osa võtnud ja peale eelmainitu veel ühest kui teisest üritusest.

Praegu meie spordipoisid harjutavad sihtvõimlemist ning pühapäeviti käivad „Hobuste tallis“ (maneesis) treeningul. Nooremad teevad agaralt mudellennukeid. Ettevalmistustööd on kõvasti käimas rühmale lipu murtesemiseks. Eesti skautide suurlaagrast tahame ka suuremal arvul osa võtta, kus „Lövi“ tahab näidata oma pioneeroskust, mis ta kaitseväes kõrva taha pani.

Katsed kõrgematele ja vanematele skaudijuhtidele.

Skautmasterite Kogu ettepanekul on peavanem kutsunud ellu Peastaabi juures kõrgemate ja vanemate skaudijuhtide katsete komisjoni. Komisjoni eesistujaks on skm. A. K o i k — Peastaabi ülem, liikme-

teks skm. skm. E. Jõgi ja B. Rautsma

Katsetele nimetatud komisjoni pääsevad vanemad juhid ja skautide sõbrad kohaliku maleva vanema eriloal.

Senini on Peastaabi juures I järgu skaudi katsed sooritanud Alutaguse maleva vanema k. t. ltn. Erich Normet, Tartu skautide maleva juht kapten Karl Raamat ja Tallinnaskautide maleva õpetaja PaulKuusik.

Peale katsete sooritamist on nad kõik esitatud noorem-skautmasteriteks ülendamiseks.

Skautmasterite kogu uued liikmed.

Jüripäeval valis Skautmasterite Kogu oma auliikmeteks ühes tegeliku skautmasteri nime ja õigustega Eesti Punase Risti presidendi sanitaar-kindral-major Dr. H a n s L e e s m e n t'i ja ministriabi Eugen M a d i s o, kõrgelt hinnates nende teened ja kauakestnud püsivat kaastööd skautlusele ja noorte tegelikkude juhtimist isetegevuse alusel.

Hõbehundid huluvad.

Eks me, hõbehundid, oleme mänginud seda suurt mängu, skautlust, juba neli aastat, kuna oleme ju esimene skautide rühm Viljandis, millega ühines Sakala Noorseppade Maleva ja nii tekkiski Sakala Skautide Maleva.

Kuid egas keegi väljaspool Viljandit hõbehuntidest kuulnud ole, pole meil ju kedagi, kes võtaks sula pihku ja viskaks mõne rea paberile.

Päälegi pidi rühm äsja välja surema, kuna meie rühmajuht, olles seotud töörasekuste ja muredega, kaotas huvi rühma tegevuse vastu, jättes meid karjaseta. Kuid leidus poisse, kelledele rühma elu seisis südame ligidal. Kiiresti kutsuti kokku rühma pääkoondis, valiti uus rühmajuht, kelleks sai II jsk. Oskar Jams ja tema ligemaks abiliseks, vanemsalgajuhiks, tubli skaut Hans Peets.

Nüüd on loota rühma tegevuses uut tõusuajajärku. Antakse välja seinajakirja „Hõbehunt“, mille esimene number ilmus 4. aprillil 1936 a.

Päärõhku pannakse eksamite õppimisele ja sooritamisele. Suurlaagri raha kogumiseks on asutatud väike „käsipank“, millesse skaudid maksavad sisse oma kinorahad. Pääle selle on veel kavatsusel korraldada suvel 3-e päevaline rühmalaager, mille korraldamisele tuleb aegsasti mõelda.

Jõgeva skautidest.

Tänavu 20. juunil, saab aasta, kui kinnitati Jõgeva skautide rühm, võttes neid seega eesti skautide ühisesse perre, et samuda ühes teistega skautlikku enesearendamise- ja kasvatuse rada.

Vaatamata takistustele ja raskustele, on noor rühm jõudnud arenda nii kaugele, et pühapäeva, 29. märtsi, võis nimetada suurpäevaks. Onnistati rühm ja rühma lipp rohkearvulise Jõgeva kodanike pere osavõtul.

Külastena olid kohal Tartu sk. maleva päälük kapten Raamat, rühmade esindajaid ning skautmastreid, kes südamlikult tervitasid oma nooremat venda. Ka Vägeva skautide rühma esindus oli tulnud tervitama.

Ohtul oli rahvamajas pidu-õhtu, mille eeskava aitasid täiendada Tartu skaudid oma lõbusate paladega. Mille eest Teile aitäh, leidlikud Tartu poisid!

Rühmas on praegu 37 liiget ja töötab 4 salgaga. Poisid võtavad huviga osa salga ja rühma tööddest.

Südamlikum tänu kõigile, kes võtnud osa meie rühma suurpäevast.

R. V. P. W.

Kirjandust.

„Noorkotka Mängude Käsiraamat“ I osa — „Sisemängud“ 224 lehekülge ja II osa — „Välimängud“ 132 lhk. Noorte Kotkaste Peastaabi kirjastus, Tallinnas 1936 a. Koostanud nmgrid Elmar V a r d j a, Valter H i i r ja Riho L a h i. Hind kr. 1:40 (mõlemad osad koos kalingurkõites) I osa eraldi kr. 0:75 ja II osa kr. 0:50 (pappkõites).

„Noorkotka Mängude Käsiraamatu“ ilmutamisega on skautlik kirjandus jällegi rikastunud. Eriti hinnatav on välismängude osa, mille kohta senini esteetiline kirjandus täiesti puudus. Sellesse ossa on koondatud mängud, mida on võimalik ainult väljas, maastikul mängida, sisaldades 110 mängu. Nende varal on noori võimalik viia väljadele ja metsadesse, harjutada maastiku kasutamisele ja välistegevuse mitmekesiseid tööalasid rakendada noortele huvitaval kujul. Sisemängude osas on 278 mängu ühes hulga teiseditega ja neid võib kohandada ka väljas mängitavaks, kuid pearõhk langeb nende kasutamiseks noorte koosviibimisel, seltskonnas ja võimlemistundides.

Raamatu koostamisel on püütud silmas pidada kõiki nõudeid, milised olemas noorte mängude kohta, eriti aga mitmekesidust ja valikuvõimalusi, mida tagab mängude rohke arv. Mängude korraldamise hõlbustamiseks on tarvitusele võetud sihtjaotus ja koostatud sise- ja välimängude kohta tabeljuhised, milles mängud on märgitud sihtjaotuse ja osavõtjate arvu järgi.

Lisaks sellele on antud lühidalt ajalugu, mängu tähtsus, üldised juhised mängude korraldamiseks, välimängude juures mängu elemendid, kus käsitatud luuret, vaatlust, moondamist jne.

Raamatu väärtust tõstab veel hulk selgitavaid jooniseid, arvult 171, mis hästi õnnestunud, tehes igale mängu korraldamise arusaadavaks ja lihtsaks.

Raamat on sobivas taskuformaadis, kõites ja hinnalt igale noorele ja noorte juhile kättesaadav.

Halloo! Siin Järvakad!

Elame siin soode ja rabade keskel, seepärast pääse teateid meist ja meie tegevusest lugupeetud „Eesti Skaudi“ veergudele ainult teatud suurte ajavahemikkude järele.

Kuid egas seepärast ei saa öelda, et Järva poisid seetõttu, et teateid nii harva ilmub, ka sama vähe tööd teeksid. Ei, — hoopis vastupidi. Töö on malevas praegu

intensiivsem kui vast kunagi varem, ning seda kõike eriti seetõttu, et tahame tänavusele skautide suurüritusele — 3. suurlaagritele täie jõuga kaasa lüüa, ning näidata, et ka järvakad on võimelised seisma täieõiguslike skautidena meie Eesti skautide suures sõprusperes.—

Rühmitustes keeb kibe askeldus, — ettevalmistuste tegemine suurlaagriks ja laagritarkuste õppimine.

Ning päälegi ei taha ükski poiss tulla laagrisse vähemalt II järku sooritamata, kuna suur osa isegi I järguni tahavad välja lüüa.

Pühapäiviti Paide lähedal asuvas Mündi metsas liikudes võib alati näha skaudipoisse 2—4 koos süütamas skaudiviisil tuld ning isegi poisse padade ja muuga, mis tarviline, et ka midagi valmistada, mis kõlbulik kohutühjuse peletamiseks.

„Eeskujuliku rühma“ võistluses on „Rähnad“, „Hõberebased“, „Rajaleidjad“ ja teised selle eest väljas, kuidas saada aga juurde punkte enda rühmale. Eriti palju võimalusi punktide saamiseks annab skaudivormi õigel kujul, see tähendab — lühikeste pükatega, muretsemine, millist võimalust ka 100% -liselt kasutatakse.

Kavatsusel on veel paljugi, — neist patatame jällegi siis kui kavatsused teostunud ja teostuvad.

Põline järvakas.

14-dast Rahvusvahelisest skautesperantistide suurlaagrist Inglismaal.

Täienduseks Eesti Skaut nr. 5-das toodud teadetele palub suurlaagri komitee teatavaks teha, et kõigi nende ekskursioonide kuludeks, mis suurlaagri keskusel üldse korraldatakse läheb umbes 50 inglise naela osavõtjalt.

Tähtsaim ekskursioonidest on Londoni külastamine, kus kavatakse laagris olla ühe öö Gilwell-Parki juures. See ekskursioon läheb osavõtjale maksma umbes üks inglise nael ghk 18 krooni 55 senti eesti rahas, isikult.

Cambridge ekskursioonist osavõtjail tuleb tasuda 10 šillingit.

Kõiki neid skaute, kes kavatsuvad osa võtta eeloleval suvel rahvusvahelisest suurlaagrist Inglismaal, palutakse tasuda ekskursiooniga kaasasõidu maks vastavalt ekskursioonile juba laagrist osavõtu tasuga ühel ajal laagrit korraldavale komiteele: 54 Constable Road, Ipswich Suffolk, England.

Skauhid — esperantistid!

Rahvusvahelise skautesperantistide Liidu liikmetest soovivad kirjavahetust:

Knud Borge Astrup, Bissangade 9, Aarhus, Taani.

Helge Ostergaard, Sdr. Fladskar, Bedsted, Taani.

E. Klavins, Aluksnes, „Audas“ — Läti.

M. Tolens, Pīkv. Brieza iela Nr. 16—4 Jelgava — Läti.

A. Rubins, Zirgu, iela nr. 5, Rezzekne — Läti.

A. Buklovskis, p. Rekova, c. Vilaku — Läti.

S. Sofranovs, pasta kaste 9, Vilaka — Läti.

gaid Nina Vike, Zubisu iela 3—5, Rīga — Läti.

Alex. Fabry, Klastor pod Znievom — Čehhošlovakkia.

Ungari skauhid — kirjad palutakse aadresserida :

Hungara Skolta Esperanto Rondo,

Budapest V. Nagy Sandor u. 6 — Ungari.

Austria skauhid

kutsuvad osavõtma „St. Georg'i“ (Püha Jüri) 10 aasta juubeli laagrist 17.—27. juulini k. a. Laxenbargis Vienna ligidal.

Püha skautidest.

On jällegi möödunud aasta sellest, kui „E.Sk“ kuulis midagi meist. Aga oleme ju põlised maaskandid, pealegi veel saarlased, siis ka kirjutamises tagasihoidlikud. Aga vahest siiski vana meriröövliveri saab võidud — peab endast teistele teada andma — kirjutama . . .

Püha skaudid, võivad ainsana Saarel ja võibolla ka kogu Eestis öelda, et — „kogu vald on meie“! Olerre pingutanud ja töötanud ja praegu leidub skaudipoisse igas kooliringkonnas — neid on vallas viis. Omas töös oleme leidnud tunnustamist isegi N. K-te Saaremaa malevkonna juhtkonnas, kes omal suuremal koosolekul ütlesid umbes nii: . . . „Pühasse ei ole me seni saanud asutada noorkotkaid, me pole seda ka katsunudki — sest sääal on täielik skautluse vabariik . . .“

Arvude järele tuleb 1/3 malevast ikkagi meie kraesse. Hundusid Pühas 78, Kaalis 25, skaute Pühas 45, Kaalis 18. Nii, et ikka oma „poolteistsada“ ära. Oleme rakanadanud tööle kõik saadaolevad juhid, aga puudus on ikka. Hundud juba üksinda tarvitavad oma 5 juhti. Elame ikka veel koguduse majas, kellega hääs vahekorras oleme. Nende juhtivad mehed on teadlikud, et skautest ei kasva mitte ainult tublid inimesed ja riigikodanikud, vaid ka kindlad, tasakaalukad usuinimesed.

Ka meie gaidikesed töötavad edasi. Tegevus käib peamiselt koolialiste tüdrukute seas. Arvult neid palju ei ole — aga Kaali omadega kokku 30—40 ikka on.

Oma raamatukogu täienduseks saime hulga raamatuid koh. koolilt ja kaitseliidult. Kaitseliiduga saame hästi läbi, kes leiab, et skaudid on väga hääd kaitseliitlased, olgu siis töös, võistluses, ehk käsutäitmisel.

Meil on oma kaitseväes teeninud-õppinud loomavelsker, kellel tööd ja abitarvitajaid palju. Järgmistel minejatel tuleb õpida selgeks sanitari ala, et aidata ümbrust ja õpetada edasi poistele.

Suuri edusamme on tehtud spordi alal. Nii käidi K. L. meeskonnas kolme kaitseliitlasega Pühast Tallinnas võistlusil, kuna katsevõistlusil saadi puha 11 kohad, mis kogu maak. kohta pole halb. Isegi maak. parim tagajärg 400 m. kuulub Püha skaudile 57,1 sek.-ga.

Isegi ujumisvõistlusel käisime. Saime 11 koha vaatamata sellele, et esimene ujus seljali, teine rinnuli vee all, kolmas küljeli, neljas crawlil (oma teada) ja viies kuidagi ankrumehena ronis selle 50 m. läbi.

Praegu elame suurlaagri tähe all. Tahame tingimata minna. Korjame sente ja paneme protsendile rühmavanema kaupluse ärijuhi juure.

Ka „E. Sk-ti“ on tellitud sel aastal rohkem kui ikka. Häämeelega näeksime „Juhi Hääle“ ilmumist. Võibolla, et ka ilmub, aga oleme liiga kaugel, et sest midagi kuulda.

Praegu juhib rühma 1 j.sk. Arn. Kuusk abijuht 11 j.sk. Elmar Perem.

Karja juhiks nskm. T. Mägi, abijuhtideks 11 j.sk. Karla Viil, Ed. Kõots, Arteami Kaasik, A. Raudsepp ja Kaalis A. Vask.

Gaidide juhiks endiselt pr. Aino Mägi, koh. algk. õpetaja.

Praegu on rühmas 1 n-sk. 5 eesk. 8 1 j.sk. 27. 11 j.sk. ja 5 eesk. hp. Saadud on 6 hoolsusmärki. Paljudel juhtudel on aga meie töökad poisid jäänud hindamata ja märk (hools.m.) jäänud Kuresaare skautele, kui maleva juhtidele ligematele. Nüüd aga loodame, et lugu paraneb, kuna maleva staapi kuulub ka meie „master“ Tarmo Mägi.

Praeguseks kibedamaks töödeks on pidu-õhtute ettevalmistamine, et saada äraelada, skautkonnä asutamise küsimus.

Kuri nõu on meil — asutada Sõprade Selts. Praegu vanemad — eriti see „maasool“, täiesti passiivne meie liikumisele. Täna veel, et vastu ei olda — tänu Hasomini määrustele. Aga sellega on ka kõik!

Kui meilt noortelt — nõutakse täit saaki, siis nõame ka meie, et samased paneksid ka ise käed külge. Sest ka kõige-parimas vanade org. tehakse vigu, mikks ei juhtu siis seda meile noortele. Tean, et meie juhid Pühas — on annud maaolude kohta enam kui tänuväärt osa omast ajast ja energiast, et kasvaksid Eestile, meie väikesele kodumaale tublid kodanikud.

I. Hiina Röövel.

Saabus kutse

osa võtta Soome N.M.K.Ü skautide laagrist, mis peetakse Naantalissa 18.—27. juulini 1936. a.

GAIDIDE NURK.

Peastaabi teateid.

Uueks hellakeste üldjuhiks määras Peastaap gaid pr. Hist'i (Tartu malevast. Alaline kindel address; pr. Hist, Tõrva).

Vanem võib saada gaideriks pärast kolmeaastast teotsemist malevas, rühmas ja selle aja jooksul vähemalt ühest üleriiklisest laagrist või juhtidekoolist osavõtmist, esitades vastava väitekirja Gaiderite Kogu juhatusesele. (Täienduseks ülenduste dokumendile.)

Gaiderid võivad kanda sinist gaidipluusi, kuid ainult m'teametlikel esinemistel.

Välislaagrite riidest märke võib kanda vormil üldlaagrites.

Hellake, saades gaidiks, ei kannu oma endisi märke

Hellakeste juht, olles koos hellakestega, teeb hellakese saluudi.

Hellakeste perel olgu lipp. Embleemiks linnuke. Lipu suurus sama kui rühmalipul.

Tütarlapsed, kes tulevad aastate vahe järele uuesti gaidiperre tagasi, pole kohustatud andma uuesti töötust.

Sakala maleva uueks värviks kinnitati rohekas-kollane.

Peastaabis on registreeritud nute üksustena: iseseisvate rühmadena Paide ja Tapa (n. gdr. E. Tennola organiseeritud). Tapa address: pr. Tennola, Nooruse t. 3, Tapa.

Narva maleva alla kuuluvatena on registreeritud Kohtla-Järve rühm (gaid P. Roode-mani organiseeritud).

Eesti gaidide perest on lahkunud pr. A. Alver, L. Roots, T. Väär Tartust.

Soomest soovib kirjavahetust gaid Eila Taari, 14 aastat vana, saksa keeles. Tema kiri ühele Eesti gaidile, kes sooviks temaga kirjavahetust, on Peastaabis, kust selle soovijale saadan edasi.

Soomest saabus kutse 5-le eesti gaidile võtta osa nende laagrist 6.—16. juulini Darvoo lähedal. Peastaap palub teatada, kes soovib võtta osa.

Gaidide suline suurlaager.

Tartu maleva korraldusel peetakse ära 8.—18. juulini Kiidjärves (Taevaskoja lähedal, Tartu-Petseri raudtee ääres). Osa võtta võivad kõik gaidid ja vanemad ning hellakesed 10 aastast alates.

Registreerimismaks 50 s. isikult tuleb tasuda ühes osavõtjate nimestikkude saatmisega (tähtpäev 1. juuni 1936). Toiduraha on päevas 50 senti isikult. Registreerimise ega toidurahasid tagasi ei maksta.

Toitlus on üldine, iga üksus saab hommikul toiduaineid kogu päeva pääle ja kee-

dab iseseisvalt. Palun malevaid aegsasti hoolitseda selle eest, et oleksid olemas vajalikud keedu- ja sööginõud. Samuti palun muretseda aegsasti telgid, sest Tartu malev varustab vaid laagri staapi. Üksused, kust osavõtjad ainult mõned, ühinege mõne suurema malevaga, pöördues ise nende poole sellesisulise palvega.

Seega üksustel peavad olema omad telgid, keedu- ja toidunõud, vastasel korral ei saa neid võtta vastu laagrisse.

Igal osavõtjal peab olema kaasas täielik talvevorm pidulikeks esinemisteks.

Laagris toimuvad võistlused eelmiste laagrite eeskujul. Üks päev laagriajast pühendatakse ekskursioonile Petserisse.

Laagri staabi koosseis:
 auvanem peavanem pr. E. Hünerson
 vanem pr. S. Tõnisson (Tartu mal. vanem)
 abivanem prl. J. Luske (Valga mal. vanem)
 üldjuht gdr. E. Karik (Tallinn)
 abijuht gd. Roorand (Tartu)
 staabi käskudetahtjad n. gdr. H. Viljak (Pärnu)
 gd. V. Hünerson (Tartu)

sekretärid gdr. S. Elken (Peastaap)
 gdr. E. Kukk (Tallinn)
 välismaalaste üldjuht gdr. A. Rezold (Tartu)
 üldlõkkejuht gdr. E. Kukk.

Laagris ettekantavate lauludena tuleb õppida ära kõigil üksustel

1. „Väikesele isamaale“ K. A. Hermannii viis. M. Hermannii „Valik koolilaul“ lhk. 11.
2. „Laul põllule“ M. Hermannii viis. Samas raamatus.
3. „Kiigelaul“ M. Lüdigi viis. Samas raamatus.
4. „Ööbik“ J. Kappeli viis. V. Tammani „Kooli laulmise raamat“ lhk. 152.
5. „Kuku, sa kägu, kuldalindu“ Rahvaviisi. J. Kappeli „Kooli laulmise raamat“ lk. 112.

Rahvatantsudena õpitage ära:
 1. Tuljak.
 2. Hüppetants.
 3. Eide ratsas.
 4. Labajala valss. (Kõik A. Raudkatsi „Rahvatantsudes“).

Kohtla-Järve gaidid.

Säl, kus paikask korsten paksu, musta suitsu, kus sabaj tihti musta „lund“, mägi, kui ilutuledes, õöpimeduses helgib, — asub Kohtla-Järve algajate gaidide rühm.

Meil rühmas „Ülase“-„Kannikese“ salk ja liikmeid ligi kakskümmend.

Meil vanemaks pr. K. Sari ja juhiks prl. V. Mägin ja nende juhatusel meie teistele gaididele järgi rühime.

Kuigi meie veel alles noored algajad oleme, oma eesmärgile jõuda tahame.

Koolitöoks

korralikke

õppetarbeid

Seks nõudke **ETK värvi-
liste kaantega vihke**
(kaanel meie tuntuimate kir-
janike pilte), **ETK vesivär-
ve „Vikerkaar“**, **ETK joo-
nistus- ja kirjaplokke**, tinti
jne.

Need on parimad kaaslased edukal õppetööl.

Skautide vormiriie, telgiriie.

Uudised kevad- ja suveriietuseks.

A/s. TEKLA riidekauplused:

Tallinn, Valli 10

Tallinn, S. Karja 15.

Haapsalu,

Kuresaare,

Mustvee,

Narva,

Petseri,

Pärnu,

Rakvere,

Valga,

Viljandi,

Võru.

Jälgige meie vaatekande reklaami ja külastage meie kauplusi — ostukohustusega.